

Title :	มติชน
Subject Heading 1	
Subject Heading 2	
Source :	
Date :	

วันจันทร์ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙. (หน้า ๗)

เรียนไทย ได้เงิน

นิ ทานสุภาษิตจีนที่ "เรียนไทยได้เงิน" จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 得意忘形 dé yì wàng xíng (เต๋อ อี้ ว่าง ลิง) 得 dé เต๋อ คือได้ ได้รับ 意 yì อี้ คือความต้องการ 忘 wàng ว่าง คือลืม 形 xíng ลิงคือรูปร่าง แปลตรงตัวว่าได้ตามต้องการแล้วลืมตน คล้ายสุภาษิตไทยคือ ได้ดีแล้วลืมตน หรือหัวลิมตน หรือกิ่งก้านได้ทอง ซึ่งมีความหมายเชิงลบ

สมัยสิ้นสุดยุคสามก๊ก อาณาจักรจีนมีรัฐเกิดใหม่ชื่อรัฐเว่ย 魏 Wèi ที่ก่อตั้งโดยโจโฉ ในยุคลบลายของราชวงศ์เว่ย อำนาจรัฐแทบทั้งหมดตก

(ที่มาภาพ <http://www.yxhenan.com/info>)

อยู่ในอิทธิพลของคนตระกูลซือหม่า 司马/司馬 Simǎ ที่ในอดีตเป็นกุนซือของโจโฉ และเป็นคู่ปราบของขงเบ้งนั่นเอง มีเรื่องเล่าว่า ในช่วงนี้มีนักกวีนคนหนึ่งชื่อหว่านจี 阮籍 Ruǎn Jí สมัยเด็กของหว่านจีกำพร้าพ่อ ฐานะยากจนข้นแค้น แต่เขาเป็นคนขยันและหัวดี จึงได้ศึกษาเล่าเรียนจนมีความรู้ดีมาก เมื่อโตขึ้นก็เข้ารับราชการในรัฐเว่ย ด้วยความเป็นหนุ่มไฟแรงและอยากทำงานทดแทนคุณแผ่นดิน จึงมีความมุ่งมั่นอันแรงกล้านี้มารับราชการ แต่สิ่งที่เขาพบเห็นก็คือ ราชวงศ์เว่ยถูกคนตระกูลซือหม่า 司马/司馬 Simǎ ครองงำอยู่ โดยเหล่าขุนนางต่างหวาดกลัวและเอาตัวรอดจากอิทธิพลของคนตระกูลซือหม่าเป็นถึง

นัก เขาไม่พอใจอย่างยิ่ง อยากรวบรวมผู้คนช่วยกอบกู้สถานการณ์ แต่ไม่อาจทำอะไรได้ มีแต่คนแนะนำให้เขาหลบปากทำตัวสงบเสถียรเข้าไว้ และให้กตีดต่อคนตระกูลซือหม่า จะได้ปลอดภัย

หว่านจีไม่อาจทำเช่นนั้นได้ จึงลาออกจากราชการ เข้าสู่ชนบท และระบายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบ้านเมืองผ่านบทกวี บทเพลง และดื่มสุราเมรัย หว่านจีมีเพื่อนสนิทร่วมอุดมการณ์อยู่เจ็ดคน ทั้งหมดมักจะรวมกลุ่มดื่มสุรา ร่ายรำเพลง แต่งบทกวีอยู่กลางป่าไผ่เป็นประจำ จนได้รับสมญานามว่า เจ็ดปราชญ์แห่งป่าไผ่ 竹林七贤/竹林七贤 zhú lín qī xián จู๋หลิน ซีเสียน เมื่อหว่านจีเมาเต็มที่เขาก็จะลืมตัวและควบคุมตัวไม่ได้ ทั้ง ร้องไห้ หัวเราะ ร้องเพลง เต้นรำ เช่นนี้เสมอ เพื่อระบายความอัดอั้นตันใจเกี่ยวกับบ้านเมืองจนไม่เหลือคราบน้ำกปราชญ์นักกวี ต่อมาก็กินเอาพฤติกรรมเมาสุราแล้วลืมตนของหว่านจีไปเล่าปากต่อปาก จนเกิดคำพัง 得意忘形 dé yì wàng xíng เต๋อ อี้ ว่าง ลิง เมื่อเริ่มต้นจะนำไปเปรียบกับคนที่ลืมตนยามเมา แต่เมื่อนานวันเข้าคำนี้ก็กลายเป็นคำสุภาษิตเปรียบกับคนที่ได้ดี คนที่สมหวังหรือคนที่ดีใจมาก แล้วลืมตน ลืมบุญคุณเหล่านี้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：当得到一些成功就高兴得失去了常态。

成語比喻：當得到一些成功就高興得失去了常態。

Chéngyǔ bǐyù: dāng dédào yī xiē chénggōng jiù gāoxìng dé shī qù le chángtài.

เฉิงยุหวี่ บี้ยุวี่: ดั่ง เต๋อ เต้า อี้ เชีย เฉิงกง จั้ว เกาซิง เต๋อ ซือ ชวี เลอะ ฉาง ไท่.

สุภาษิตเปรียบว่า เมื่อได้รับผลสำเร็จงานประการก็จะได้ใจจนลืมตัว ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

他这个人有了一点成绩就得意忘形，不把别人放在眼里。

他這個人有了壹點成績就得意忘形，不把別人放在眼裏。

Tā zhè gè rén yǒu le yī diǎn chéngjì jiù dé yì wàng xíng, bù bǎ biérén fàng zài yǎn lǐ.

ทา เจ้อ เก้อ เหริน โหย่ว เลอะ อี้ เตียน เฉิงจี้ จั้ว เต๋อ อี้ ว่าง ลิง, ปู้ ป่า เปีย เหริน ฟาง ไจ้ เหียน หลี่.

เขาคนนี้นะ มีผลงานแค่แค่เดียวก็ลืมตนทันที ไม่มองคนอื่นอยู่ในสายตาเลยเชีย

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง